

Elin Mårtensson var 16 år när hennes mamma avslutade sitt liv. I dag, åtta år senare, har Elins tankar och berättelser bidragit till pjäsen "Vi som blev kvar", med budskapet att våga fråga.

Dramatisk dialog ger stöd till anhöriga

Elin Mårtensson

Julia Sandwall

Trots det fruktansvärda finns det ett sådant ljus och en sådan styrka i hennes berättelse

Hon minns tydligt majdagen 2006 när hon ringde hem från skolan och hennes bror berättade att mamma Ewa hade försvunnit:

– I stället för idrottslektion gick jag en sväng utmed Vättern och satte mig på en sten och tänkte. Redan då kände jag allvaret och en vilshetskänsla.

Det kom att gå sex månader och bli höst innan Elins mamma hittades i Vättern, ett faktum som förstas väckte många frågor och känslor hos alla berörda.

– Ett avskedsbrev hade nog förändrat mycket. Jag kände länge att jag säkert hade gjort något fel, att mamma inte älskade mig.

Skrev om sina tankar

Elin började skriva av sig sina tankar på dåvarande chattforumet Lunarstorm redan medan hennes mamma var försvunnen. Texterna sparade hon och för några år sedan kände hon sig mogen att starta en blogg med utgångspunkt från de gamla texterna.

– Jag gjorde ett inlägg om dagen där jag kommenterade mina egna texter. Jag ville göra något för att hjälpa mig själv och jag fick ut det mesta av det som kretsade i mitt hjärta. Jag ville också att folk skulle få veta vad som hade hänt. Jag var inte bekväm med alla teorier som jag hörde.

Samtidigt var hon rädd för reaktionerna – helt obefogat skulle det visa sig. Gensvaret blev stort och folk kom fram på stan för att prata. Julia Sandwall var Elins musiklärare på Erik Dahlbergsgymnasiet i Jön-

köping och har kommit att betyda mycket för henne. Hon beskriver Elin som en glad och sprudlande tjej, som på väg hem från en musikalresa till Göteborg berättade om sitt liv.

"Ljus och styrka"

– Trots det fruktansvärda finns det ett sådant ljus och en sådan styrka i hennes berättelse, säger Julia, som idag är producent på Teateri.

Hon insåg den kraft och det budskap som finns i Elins berättelse.

– Så många unga mår dåligt. Elin skulle kunna vara ett fantastiskt föredöme att föra ut.

Så föddes idén till teaterpjäsen "Vi som blev kvar" i samarbete med Barndialogen och satsningen "Barn som anhöriga".

Dramatikern Emma Broström fick uppdraget att ta sig an Elins berättelse och vävde in ytterligare två historier om människor som inte orkat leva

"Vi som blev kvar" hade premiär på Spira 6 februari och kommer att spelas 25–26/2 och 11–12/3. Under våren kan pjäsen också beställas av till exempel skolor. Pjäsen är ett samarbete mellan Teateri och bland annat Barndialogen (samverkan Landstinget, kommuner och externa organisationer) och folkhälsosektionen, Landstinget i Jönköpings län.

Läs mer om pjäsen på: teateri.se och på lj.se/barndialogen

Elin Mårtenssons blogg: letafinnaborta-forsvinna.wordpress.com

längre. Resultatet är en pjäs på en timme med skådespelarna Natalie Sundelin och Gustav Berg. Om döden, livet, skuld-känslor, kärleken till den som är död och hur man som anhörig försöker ta sig vidare i livet.

– Det kanske låter som tre tragiska historier, men föreställningen kommer att ge ljus och hopp, säger Julia Sandwall.

Samtal med publiken

Efter föreställningarna får publiken möjlighet till ett samtal med Elin och Julia.

– Jag är seg och enviss och har haft svårt att släppa det som hänt. Men genom projektet har jag lärt mig att acceptera – och det är stort för mig. Jag har mist en anhörig, men kan kanske hjälpa andra att slippa uppleva samma sak, säger Elin.

Ett centralt budskap i pjäsen är att våga fråga. Att våga fråga den som man misstänker mår dåligt och har självmordstankar och att våga fråga den som mist en anhörig eller vän.

För Elin Mårtensson har det alltid varit självklart att vara öppen med det som hände och sina känslor.

– Att en lärare såg mig har hjälpt mig jättemycket. Att vara öppen och våga prata är det viktigaste. Varje år är det omkring 1 500 personer som tar sitt liv. Vi är ett stort gäng – vi anhöriga som blev kvar.

TEXT: MIKAEL BERGSTRÖM
FOTO: JOHAN W AVBY

Mamma, vi letar efter dig, Polisen letar efter dig. Du måste komma hem. I "Vi som blev kvar" gestaltar skådespelarna Gustav Berg och Natalie Sundelin de anhöriga som blev kvar när någon inte orkat leva längre.

Hur kan man vara ingenstans? Hur överlever man utan en pappa? Mamma var är du? Skådespelarna Natalie Sundelin och Gustav Berg gör en föreställning om att vilja leva när någon annan bestämt sig för att dö.

UNG OCH MÅR DÅLIGT?

Ibland räcker det med att prata med någon. Ibland behöver man mer hjälp. Under rubriken "Ung och mår dåligt" på [1177 Vårdguiden](#) (Landstingets webbplats för hälsa, sjukvård och tandvård) finns information samlad om vart man kan vända sig – oavsett om det är ett barn, en ungdom eller en ung vuxen som det handlar om.

Läs mer om olika symtom, behandlingar och vad man kan göra själv om man har problem eller mår dåligt på något sätt. I alla dessa texter finns information om var man kan vända sig för att få hjälp och stöd i Jönköpings län.

Du hittar kontaktuppgifter till en rad verksamheter som kommunernas socialtjänster, elevhälsa, ungdomsmottagningar, barn- och ungdomspsykiatriska kliniker, Nationella hjälplinjen, Bris, Jourhavande kompis, patient- och anhörig-föreningar och information om bland annat nationella ungdomsmottagningen på nätet, Umo.